

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
Українсько-угорський навчально-науковий інститут
Кафедра фізико-математичних дисциплін

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
по організації
ВИРОБНИЧОЇ (ПЕДАГОГІЧНОЇ) ПРАКТИКИ З ІНФОРМАТИКИ
У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Ужгород 2025

Методичні рекомендації по організації ВИРОБНИЧОЇ (ПЕДАГОГІЧНОЇ) ПРАКТИКИ З ІНФОРМАТИКИ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ для здобувачів вищої освіти галузі знань А Освіта спеціальності А4 Середня освіта предметної спеціальності А4.08 Середня освіта. Фізика та астрономія освітньої програми «Фізика. Інформатика» (мова навчання фахових дисциплін – угорська) / Трошкі В.Б., Трошкі Н.В., 2025.

Укладачі: канд. фіз.-мат. наук, доцент Трошкі В. Б.

канд. фіз.-мат. наук Трошкі Н. В.

Рецензент: доктор пед. наук, професор Повідайчик М.М.

Методичні вказівки розглянуто і схвалено на засіданні кафедри фізико-математичних дисциплін (протокол №1 від 27.08.2025р.)

Рекомендовано до друку науково-методичною комісією українсько-угорського навчально наукового інституту, протокол №1 від 30 вересня 2025 року.

Зміст

1. Вступ.....	3
2. Мета і завдання практики.....	5
3. Організація та керівництво практикою.....	6
4. Етапи проходження практики.....	9
5. Загальні вимоги до оформлення звіту, допуску до захисту практики.....	12
6. Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання.....	14
7. Література.....	16
8. Додатки.....	17

1. Вступ

Педагогічна практика у закладах загальної середньої освіти для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за предметною спеціальністю **A4.08 Середня освіта. Фізика та астрономія** є обов'язковою складовою освітньої програми підготовки бакалаврів і посідає важливе місце в системі їхньої професійної підготовки, як невід'ємна частина освітнього процесу. У ході практики студенти набувають досвіду самостійного та творчого застосування теоретичних знань, опановують уміння й формують навички педагогічної та виховної діяльності на основі особистої практичної діяльності.

Для здобувача вищої освіти важливим є не лише засвоєння основних положень, характерних для виконання кваліфікаційної роботи, а й формування цілісного уявлення про методологію педагогічної діяльності та наукової творчості, а також набуття досвіду організації власної професійної роботи. Інтеграція загальної та професійної освіти на основі педагогічної діяльності сприяє підвищенню мотивації до навчання, формуванню відповідних компетентностей і водночас є чинником оновлення змісту освіти загалом.

Предметом педагогічної практики у закладах загальної середньої освіти є сукупність видів діяльності студента-практиканта, спрямованих на формування його професійної компетентності як майбутнього вчителя. Таким чином, предметом педагогічної практики в школі виступає цілісний навчально-виховний процес, у межах якого студент реалізує себе як викладач, вихователь, організатор та дослідник.

На проходження виробничої (педагогічної) практики з інформатики у закладах загальної середньої освіти передбачено 180 годин, що відповідає 6 кредитам ECTS, та відбувається на 4 курсі (7 семестр).

Методичні рекомендації містять загальні положення щодо організації та проведення практики, визначення бази практики, змісту практичної підготовки та порядку підбиття підсумків.

2. Мета і завдання практики

Практична підготовка студентів є невід'ємною складовою частиною процесу якісної підготовки фахівців в університеті і проводиться на оснащених відповідним чином базах закладів загальної середньої освіти.

Всі питання пов'язані з організацією, проведенням та підведенням підсумків педагогічних практик регламентовані діючим в університеті «Положенням про практику студентів Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет».

Метою практики є:

- оволодіння студентами сучасними методами, формами організації та засобами в галузі їх майбутньої професії;
- формування у студентів, на базі одержаних в університеті знань, професійних умінь і навичок, здатності для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних освітніх умовах;
- застосування набутих компетентностей в ході реалізації освітньо-виховного процесу на визначеному проміжку часу для здобувачів освіти освітнього закладу бази практики;
- виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності;
- розвивати у студентів уміння застосовувати у практичній діяльності знання з основ теорії педагогіки та психології, педагогічної майстерності;
- формувати інтерес до науково-дослідної роботи з методики викладання фахових навчальних дисциплін.

Завдання та коротка характеристика змісту теоретичного і практичного навчання:

- закріпити і поглибити знання з психолого-педагогічних і фахових дисциплін, опанувати сучасні освітні технології, основи педагогічних досліджень та впроваджувати їх в освітньому процесі;
- ознайомити із специфікою діяльності закладів загальної середньої освіти;
- формувати вміння проводити різні форми навчальної діяльності з використання сучасних технологій навчання зі спеціальності;
- розвивати уміння здійснювати виховну роботу (в тому числі і засобами фаху).

3. Організація та керівництво практикою

Педагогічна практика здійснюється на базі таких закладів освіти:

- закладів загальної середньої освіти (ліцеїв, гімназій, шкіл I–III ступенів);
- спеціалізованих закладів освіти з поглибленим вивченням математики, інформатики або дисциплін природничо-математичного циклу;
- закладів освіти нового типу (навчально-виховних комплексів, академічних ліцеїв).

Проведення педагогічної практики можливе за умови наявності відповідного договору між університетом та установою, на базі якої вона здійснюється. Зразок договору подано в Додатку 1. За погодженням із кафедрою студент має право самостійно обрати базу проходження педагогічної практики за умови, що обраний заклад відповідає вимогам навчального плану та забезпечує виконання основних завдань практики.

Зміна бази проходження практики допускається лише з поважних причин і можлива виключно до видання наказу про проходження практики. Рішення щодо зміни бази практики ухвалює завідувач кафедри. Самовільна зміна місця проходження практики студентом не допускається.

У разі неявки студента на практику без поважних причин або самовільної зміни бази практики вважається, що студент не виконав передбачене навчальним планом навантаження, що може бути підставою для його відрахування з університету.

Керівництво педагогічною практикою з боку кафедри фізико-математичних дисциплін здійснює призначений керівник, який забезпечує контроль за виконанням програми практики, надає консультативну допомогу з питань методики викладання та здійснює перевірку звітної документації. Керівник проводить інструктаж перед початком практики та підбиває підсумки її проходження, зокрема приймає залік після завершення практики.

Крім того, керівник надає рекомендації щодо вдосконалення проведення уроків, підготовки методичних матеріалів і розвитку педагогічної майстерності студента-практиканта.

Керівництво педагогічною практикою з боку закладу загальної середньої освіти здійснює призначений учитель-наставник (учитель інформатики). Він ознайомлює студента-практиканта з організацією освітнього процесу в закладі, правилами внутрішнього розпорядку, шкільною документацією та особливостями класного колективу.

Учитель-наставник контролює підготовку та проведення уроків, надає методичні рекомендації, а також забезпечує дотримання студентом педагогічної етики, навчальної дисципліни та вимог безпеки під час освітнього процесу.

Права і обов'язки практикантів

Права:

- з усіх питань, що виникають в процесі практики, звертатися до керівників практики від університету, адміністрації і керівників бази практики;
- вносити пропозиції по вдосконаленню навчально-виховного процесу, організації практики;
- брати участь у конференціях і нарадах;
- користуватися матеріально-технічною базою навчальної установи (бібліотекою, кабінетами і навчально-методичними посібниками, що знаходяться в них, технічними засобами, що можливо використовувати під час проведення занять та виховних заходів та інше).

Обов'язки:

- ознайомитись з програмою практики і змістом робіт, які він буде виконувати, одержати від керівника практики всі необхідні документи (індивідуальні завдання, методичні рекомендації тощо);
- пройти на кафедрі інструктаж про порядок її проходження та інструктаж з техніки безпеки, протипожежної безпеки і виробничої санітарії (під особистий підпис) й попередження нещасних випадків;
- прибути на базу практики точно в строк, встановлений наказом ректора;
- ознайомитись з рекомендованою літературою;
- одержати необхідну консультацію з організаційних та методичних питань від керівника практики;
- погодити і представити до затвердження керівникові практики календарний план роботи та під час практики дотримуватись термінів його виконання;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики та вказівки її керівника;
- заздалегідь попереджати вчителя, керівника про свою відсутність на практиці;
- у випадку спізнення чи пропуску пояснити причину, надати необхідні документи, що її підтверджують;
- бути уважним, доброзичливим і ввічливим у стосунках із школярами, вчителями;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- до закінчення терміну проходження практики подати на кафедру всі необхідні документи;
- завчасно підготувати письмовий звіт за результатами практики та захистити його на засіданні комісії.

У період проходження педагогічної практики здобувач освіти-практикант повинен:

- виявляти високі моральні якості, активність, глибоку зацікавленість до своєї професії;
- бути прикладом організованості, дисциплінованості і працьовитості;
- прагнути показати свою професійну компетентність, активно брати участь у навчальній та виховній діяльності групи.

Політика щодо академічної доброчесності

Обов'язковою вимогою є дотримання норм академічної доброчесності. Дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань; надання достовірної інформації про результати власної (наукової) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

4. Етапи проходження практики

<i>Етапи</i>	<i>Зміст, основні завдання, тривалість</i>
<i>Підготовчий</i>	<p style="text-align: center;">Тривалість – 1-й та 2-й дні практики</p> <p>1. Напередодні практики проводиться настановча конференція, на якій здобувачів ознайомлюють із завданнями практики, розподілом за базами практики та керівниками від університету.</p> <p>2. У перший день практики відбувається знайомство із закладом освіти, бесіди з керівниками закладу, розподіл за класами; знайомство із вчителями, класними керівниками, організатором учнівської молоді.</p> <p>3. Ознайомлення з розкладом уроків у закріпленому класі, тематичним плануванням вчителя інформатики, планом виховної роботи класного керівника.</p> <p>4. Практиканти ґрунтовно вивчають діючу програму з інформатики для класів, у яких передбачено проведення ними занять впродовж практики: аналізується зміст, структура та послідовність вивчення матеріалу.</p> <p>5. Складають детальний план проходження практики на весь її період.</p>
<i>Ознайомлювальний</i>	<p style="text-align: center;">Тривалість – 3-5-й дні практики</p> <p>1. Ознайомлення із структурою і організацією закладу освіти, навчально-методичною документацією.</p> <p>2. Ознайомлення з інформаційним освітнім середовищем закладу освіти (комп'ютерним парком, організацією мережі, апаратним і програмним забезпеченням, організацією документообігу)</p> <p>3. Характеристика кабінету інформатики (комп'ютери, мережа, програмне, апаратне, дидактичне, інформаційне, методичне забезпечення). Паспорт кабінету.</p> <p>4. Вивчення методичної системи роботи вчителя інформатики, аналіз методичного забезпечення викладання дисципліни.</p> <p>5. Вивчення учнів класу, до якого прикріплений практикант; ознайомлення з роботою вчителів і класного керівника (вивчення їх планів роботи, відвідування уроків та позакласних заходів, тощо)</p> <p>6. Ознайомлення здобувачів освіти з організаційно-виховною роботою класного керівника, планами виховної роботи закладу освіти.</p> <p>7. Ознайомлення здобувачів освіти з організацією науково-дослідної роботи закладу освіти.</p>

Тривалість – від 2-го тижня до закінчення практики

1. Вивчення колективу класу, проведення індивідуального дослідження. (Додаток 5)
2. Відвідування уроків у закріпленому класі, відвідування уроків вчителя-предметника.
3. Відвідування і аналіз уроків, які проводять студенти-практиканти.
4. Підготовка і проведення уроків (не менше 8 уроків різних типів із застосуванням різноманітних методів і використанням різних форм організації навчальних занять, в тому числі і нетрадиційних);
5. Участь в обговоренні уроків, проведених іншими студентами-практикантами або вчителем інформатики.
6. Розробка методичного забезпечення для організації навчального процесу з інформатики.
7. Вивчення практики застосування сучасних засобів навчання в навчальному процесі (ЗСО), мобільних інформаційно-комунікаційних технологій навчання.
8. Розробка і використання програмного забезпечення для удосконалення організації навчального процесу.
9. Участь в роботі предметного гуртка з інформатики, проведення факультативних занять.
10. Підготовка здобувачів освіти до участі в олімпіадах (турнірах) з інформатики та інформаційних технологій; допомога у підготовці наукових робіт.
11. Робота над навчальним проєктом або підготовка і проведення позакласного заходу з використанням інформаційних технологій.
12. Проведення виховної роботи відповідно до плану класного керівника.
13. Участь у підготовці і проведенні батьківських зборів. Проведення індивідуальної виховної роботи зі здобувачами освіти.
14. Підготовка і проведення виховного заходу, заходу профорієнтаційного спрямування.
15. Участь у чергуванні по школі.
16. Виконання здобувачами освіти правил охорони праці і протипожежної безпеки з обов'язковим проходженням ними інструктажу в кабінеті обчислювальної техніки.

Підсумковий	<p>Тривалість – останній тиждень практики</p> <p>Підготовка звітної документації, зокрема:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Звіт про проведену роботу на педпрактиці, який має містити відомості про виконання усіх розділів програми (друкований варіант відповідно до питань, які виносяться на захист матеріалів педагогічної практики) – підписується практикантом. 2. Заповнений щоденник практики (Додаток 2) – підписується керівником закладу освіти, вчителем-предметником, класним керівником. 3. Три плани-конспекти проведених уроків з інформатики (з використанням різних організаційних форм і методів) з підготовленими до них наочними посібниками та іншими необхідними дидактичними матеріалами – підписуються вчителем-предметником. 4. Аналіз відвіданого уроку іншого практиканта (відповідно до вимог) – подається разом із зауваженнями та коментарями. 5. Сценарій одного з проведених виховних заходів – підписується класним керівником. 6. Звіт про проведений профорієнтаційний захід – підписується класним керівником; 7. Характеристика організації роботи та стану забезпечення кабінету інформатики закладу освіти. <p>Участь у підсумковій конференції</p>
--------------------	---

5. Загальні вимоги до оформлення звіту, допуску до захисту практики

Загальні вимоги до оформлення звіту:

1. Структура звіту: титульний лист (зразок вказаний у Додатку 3), зміст, вступ, основна частина, висновки, список літератури.
2. Вимоги до змісту звіту:
 - Вступ: загальні відомості про базу практики (місце знаходження, кількість класів, учнів, вчителів тощо — коротко).
 - Основна частина: розповідь про проходження практики (для схеми можна скористатися наведеними нижче в пунктах I–V запитаннями), плани-конспекти уроків з інформатики, план-конспект позакласного заняття (зразок наведено в Додатку 4), психолого-педагогічна характеристика на клас.
 - Висновки: перелік основних результатів виконаної роботи, пропозиції щодо їх використання.
3. Правила оформлення звіту. Звіт оформляється на одній стороні аркуша формату А4 з дотриманням наступних розмірів полів: ліве – 30мм, праве – 10мм, верхнє і нижнє – 20мм. Звіт повинен бути оформлений з використанням комп'ютера. Листи звіту нумерують арабськими цифрами. Номер проставляють в правому верхньому кутку листа. На титульному листі номер не ставлять, але включають його в загальну нумерацію листів. Нумерація листів – наскрізна, включаючи таблиці, ілюстрації, схеми та інше. Текст основної частини при необхідності поділяють на розділи, підрозділи та пункти (їх не потрібно починати кожен з нової сторінки окремо).
4. Кожна сторінка звіту (окрім, можливо, змісту та вступу) повинна бути заповнена щонайменше на 80%. У кожному звіті студентів-практикантів про їх роботу за час практики варто коротко описати всі ті види організаційної, навчально-методичної та виховної роботи, котру студент виконував під час практики. Наприклад, студент може надати відповіді на такі питання:

I Організаційна робота.

У яких класах проходила педагогічна практика? Коротка інформація про вчителів-керівників практики від ЗЗСО (ППП та звання вчителя інформатики та класного керівника). У якому форматі проходила педагогічна практика (очно, дистанційно, змішано)? Ваші враження (коротко). Перерахувати, з якими підручниками, посібниками, інтернет-ресурсами працювали під час практики. Перерахувати, з якою шкільною документацією познайомилися під час цієї практики, яку заповнювали самостійно чи під керівництвом вчителя / класного керівника.

II Навчальна робота.

Скільки уроків відвідали з метою спостереження за роботою вчителів інформатики, провідних вчителів ЗЗСО (вказати кількість)? Скільки уроків студентів-практикантів відвідано? Скільки підготовлено конспектів уроків (самостійно, з

допомогою вчителя, інших ресурсів)? Скільки підготовлено презентацій, роздаткового матеріалу до уроків? Скільки перевірено робочих зошитів учнів, самостійних та контрольних робіт? Скільки відвідано уроків інформатики в 5-8 класах (котрі навчаються за програмою НУШ)? Чи готували конспекти уроків для роботи в таких класах? Якщо так, то скільки та на які теми? Чи проводили заняття гуртка з інформатики? Якщо так, то скільки та на які теми?

III Виховна та позакласна робота.

Опишіть клас, до якого Ви були прикріплені, його особливості. Скільки разів Ви були присутні на класних зборах? Скільки провели самостійно? На які теми? Скільки разів Ви спілкувалися з учнями, що не встигають або пропускають заняття? Які наслідки такого спілкування? Які виховні заходи було відвідано за час педагогічної практики? Які виховні заходи було організовано за час педагогічної практики?

IV Методична робота.

Скільки разів і на які теми Ви брали участь у бесідах: а) з директором ЗЗСО; б) з учителями, класним керівником? Чи брали участь у педрадах, засіданнях предметних комісій? Якщо так, то опишіть коротко, які питання там розглядалися. Із якими документами ЗЗСО Ви ознайомилися?

V Висновки з педагогічної практики.

Що дала педагогічна практика (враження, позитивні сторони, недоліки, пропозиції)?

Порядок допуску звіту до захисту.

Протягом трьох днів після останнього дня практики в ЗЗСО студент подає керівнику практики від кафедри для перевірки документи:

1. Щоденник педагогічних спостережень, в якому коротко відображена вся робота практиканта (**Додаток 2** підписаний вчителем, класним керівником, директором ЗЗСО, керівником практики від кафедри; в кінці — печатка ЗЗСО).
2. Розширені плани-конспекти залікових уроків, проведених практикантом (із виставленими у 12-бальній системі оцінками, підписані вчителем та керівником практики від кафедри).
3. Розширений план-конспект виховного заходу (**Додаток 4** з виставленою у 12-бальній системі оцінкою за проведення, підписаний студентом та класним керівником).
4. Характеристика класу (**Додаток 5** підписана студентом та класним керівником цього класу).
5. Характеристика студента-практиканта як вчителя інформатики (записати у щоденник), з виставленою у 12-бальній системі оцінкою, підписана вчителем інформатики, директором закладу, печатка закладу.
6. Звіт з практики.

6. **Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання**

Оцінювання здійснюється за національною на ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. Загальна організація та контроль за проведенням педагогічної практики в освітній організації здійснює керівник практики від ВНЗ. Виконання програм практик здійснюється відповідно до складеного студентом та затвердженого керівником практики від університету індивідуальним планом практики, який включає етапність та термін виконання завдань практики.

Індивідуальний план заноситься в щоденник практики і хід його виконання контролюється як керівником від вищого навчального закладу, так і керівником від закладу освіти – бази практики. За результатами проходження практики керівником від бази практики складається характеристика-відгук на студента-практиканта.

Після закінчення педагогічної практики проводиться підсумкова конференція, на якій здобувачі звітують про виконану роботу, керівниками здійснюється аналіз якості виконання завдань практики й оформлення звітної документації, повідомляються остаточні оцінки. Остаточні підсумки практики підводяться у процесі складання здобувачами освіти заліку.

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Види робіт	Кількість балів (максимальна)
1. Особистісні характеристики практиканта (дисциплінованість під час проходження практики, ініціативність, самостійність, професійна спрямованість відповідальність, інноваційність тощо).	5 балів
2. Підготовка та проведення трьох залікових уроків з інформатики	30 балів
3. Конспекти залікових уроків з інформатики	
4. Розробка електронного дидактичного забезпечення до уроків з інформатики за темами, що вивчаються на момент практики.	5 балів
5. Аналіз залікового уроку здобувача-практиканта	5 балів
6. Зміст і проведення залікового виховного заходу	10 балів
7. Зміст і проведення заходу з професійної орієнтації учнів	5 балів
8. Характеристика організації роботи та стану забезпечення кабінету інформатики, форм забезпечення дистанційного (змішаного) навчання в закладі освіти	5 балів
9. Психолого-педагогічна характеристика учнівського колективу.	10 балів

10. Характеристика кабінету інформатики (комп'ютери, мережа, програмне, апаратне, методичне забезпечення). (у додаток до звіту включити Паспорт кабінету інформатики).	5 балів
11. Підготовка та реалізація навчального проєкту або позакласного заходу з використанням інформаційних технологій (у додатках до звіту – сценарій та фотозвіт).	15 балів
12. Зміст щоденника та письмового звіту з педагогічної практики. Захист звіту практики	5 балів
Максимальна оцінка за педагогічну практику	100 балів

Диференційований залік з практики приймається у формі звітної конференції комісією з викладачів кафедри фізико-математичних дисциплін.

Загальне оцінювання результатів проходження практики, виконання індивідуальних завдань, оформлення та захист звітів здійснюється за кредитно-трансферною системою, згідно якої максимальний рейтинг кожного здобувача складається з оцінювання в балах за всіма критеріями, що виставляються під час захисту і переводиться в оцінку за схемою:

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. Література

1. Положення про проведення практики студентів ДВНЗ «Ужгородського національного університету» (затверджене Вченою радою 23 лютого 2017 року, протокол № 3).
2. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних за-кладів України: затв. наказом МОНУ від 08.04.93. № 93 та зареєстр. в Міністерстві юстиції України 30.04.93 за № 35. Про затвердження Положення про пр... | від 08.04.1993 № 93 (rada.gov.ua)
3. Закон України «Про освіту» від 5.09.2017р. Київ: АЛЕРТА, 2018. 120с. www.golos.com.ua/article/294010.
4. Положення про впровадження елементів дуальної форми навчання в освітній процес (затверджене Вченою радою УжНУ 16 листопада 2023 року, протокол № 10)
5. Концепція національно-патріотичного виховання дітей та молоді // Інф. зб. та коментарі Міністерства освіти і науки України. 2015. № 8. С. 87 – 95.
6. Критерії оцінювання навчальних досягнень учнів (вихованців) у системі загальної середньої освіти // Інф. зб. та коментарі Мін. освіти і науки України. 2011. № 4 – 5 – 6. С. 84 – 93.
7. Концептуальні засади реформування середньої освіти// Book-FINAL-CS6-UPD (mon.gov.ua)

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

8. Загальна середня освіта | Міністерство освіти і науки України (mon.gov.ua)
9. Навчальні програми, підручники та навчально-методичні посібники, рекомендовані МОН | Міністерство освіти і науки України (mon.gov.ua)
10. Нова українська школа | Міністерство освіти і науки України (mon.gov.ua)
11. Державний стандарт базової середньої освіти | Міністерство освіти і науки України (mon.gov.ua)
12. Державний стандарт базової і повної середньої освіти Про затвердження Державного ста... | від 23.11.2011 № 1392 (rada.gov.ua)
13. Уроки Всеукраїнської школи онлайн:
<https://mon.gov.ua/ua/tag/vseukrayinska-shkola-onlajn>;
ВШО (e-school.net.ua)
14. Науково-педагогічний проєкт «Інтелект України» — Головна (intellect-ukraine.org)
15. Навчання дітей у спеціальних закладах освіти | Міністерство освіти і науки України (mon.gov.ua)
16. Уроки проєкту «Навчання без меж», розробленого МОН України, який передбачає трансляцію відеоуроків для школярів 5-11 класів мовою жестів:
https://megogo.net/ua/school_ua

8. Додатки

Додаток 1 Бланк короткострокового договору

ДОГОВІР № _____
про проведення практики студентів факультету

Державного вищого навчального закладу
«Ужгородський національний університет»

Місто Ужгород «___» _____ 20__ р.
Ми, що нижче підписалися, з однієї сторони, факультет _____ Державного
вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» в особі декана факультету
_____ що діє на підставі Положення про факультет Державного
вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет», і, з другої сторони

(назва підприємства, організації, установи)

(надалі – База практики) в особі _____, діючого на підставі
(посада, прізвище та ініціали)

(далі – сторони), уклали між собою договір:

(статут підприємства, розпорядження, доручення)

1. База практики зобов'язується:

1.1. Прийняти студентів (список додається у направленні) на проходження практики згідно з графіком навчального процесу:

№ з/п	Напрямок підготовки/ спеціальність	Курс	Вид практики	Кількість студентів	Термін практики (початок - кінець)

1.2. Призначити наказом кваліфікованих фахівців для керівництва практикою.

1.3. Створити належні умови для виконання студентами програми практики, не допускати їх використання до виконання робіт, що не відповідають програмі практики та майбутньому фаху.

1.4. Забезпечити студентам умови безпечної праці на конкретному робочому місці. Проводити обов'язкові інструктажі з охорони праці: вступний та на робочому місці. У разі потреби навчати студентів-практикантів безпечних методів праці.

1.5. Надати студентам можливість користуватися матеріально-технічними засобами та інформаційними ресурсами, необхідними для виконання програми практики.

1.6. Забезпечити облік виходів на роботу студентів-практикантів. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляти вищій навчальній заклад.

1.7. Після закінчення практики надати характеристику на кожного студента-практиканта, в котрій відобразити виконання програми практики, якість підготовленого ним звіту тощо.

1.8. Надавати студентам можливість збору усієї необхідної інформації для написання курсових та дипломних робіт (проектів) за результатами діяльності підприємства, що відповідають програмі практики і не становлять комерційної таємниці.

2. Вищий навчальний заклад зобов'язується:

2.1. До початку практики надати Базі практики для погодження витяг з робочої програми практики, а не пізніше ніж за тиждень – список студентів, яких направляють на практику.

2.2. Призначити керівниками практики кваліфікованих викладачів.

2.3. Забезпечити дотримання студентами трудової дисципліни і правил внутрішнього трудового розпорядку. Брати участь у розслідуванні комісією Базі практики нещасних випадків, якщо вони сталися зі студентами під час проходження практики.

2.4. Не розголошувати використану студентами інформацію про діяльність Базі практики.

3. Відповідальність сторін за невиконання договору:

3.1. Сторони відповідають за невиконання покладених на них обов'язків щодо організації і проведення практики згідно із законодавством про працю в Україні.

3.2. Усі суперечки, що виникають між сторонами за договором, вирішуються у встановленому порядку.

3.3. Договір набуває сили після його підписання сторонами і діє до кінця практики згідно з календарним планом.

3.4. Договір складено у двох примірниках: один для Базі практики, один для Університету без будь-яких фінансових зобов'язань сторін.

Юридичні адреси та підписи сторін

Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний університет»
Адреса: 88000, м. Ужгород, вул. Підгірна, 46

База практики

Адреса:

(підпис) _____ (прізвище та ініціали)

М.П «___» _____ 20__ р.

(підпис) _____ (посада, прізвище та ініціали)

М.П «___» _____ 20__ р.

Додаток 2 Щоденник педагогічної практики

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

ЩОДЕННИК ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ

студента _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Курс: _____

Факультет: _____

Кафедра: _____

Освітній ступінь: _____

Галузь знань: _____

Спеціальність: _____

Спеціалізація: _____

РОЗПОРЯДЖЕННЯ НА ПРАКТИКУ

Студент _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

направляється на педагогічну практику в _____

_____ (місто / село, район, область)

у _____

_____ (назва навчального закладу)

Термін практики: з « ____ » _____ по « ____ » _____ 20__ р.

Керівник практики від ВНЗ: _____

_____ (посада, прізвище, ім'я, по батькові)

МП _____ Декан факультету _____ (_____)
(підпис) (прізвище, ініціали)

Студент _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув у навчальний заклад: _____

_____ (назва навчального закладу)

Печатка навчального закладу _____ Печатка
« ____ » _____ 20__ р.

_____ (підпис)

_____ (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Учитель: _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Класний керівник: _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Заступник директора з навчально-виховної роботи: _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Адреса навчального закладу, номер телефону: _____

Вибув із навчального закладу « ____ » _____ р.

Печатка навчального закладу

_____ (підпис)

_____ (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

ПЛАН

роботи студента (бакалавра) на період педагогічної практики

1. Ознайомитись із навчальним закладом, умовами його роботи, правилами внутрішнього трудового розпорядку, із загальними основами планування навчального-виховного процесу, документацією вчителя та класного керівника.
2. Працювати в методичному кабінеті, бібліотеці навчального закладу.
3. Знайомитись з науково-методичною літературою з фахових предметів.
4. Ознайомитись з комплексом підручників з фахових предметів.
5. Відвідати до _____ уроків.
6. Провести до _____ уроків, із них залікових – _____.
7. Розробити розгорнуті плани-конспекти уроків з конкретних предметів у кількості _____
8. Підготувати наочні посібники, роздатковий матеріал, мультимедійні презентації тощо.
9. Перевіряти учнівські зошити.
10. Провести консультації та додаткові заняття з конкретного предмету.
11. Взяти участь в організації й проведенні позакласної роботи з предмету (факультативні заняття, гурткова робота тощо). Провести не менше ніж один позакласний захід.
12. Розробити розгорнутий план-конспект позакласного заходу.
13. Ознайомитись з роботою педради, методоб'єднання вчителів з фахових дисциплін та класних керівників.
14. Вивчити систему планування навчальної роботи та систему виховної роботи (плани роботи вчителя та класного керівника).
15. Провести виховні заходи з класом за планом роботи класного керівника (не менше ніж один).
16. Розробити розгорнутий план-конспект тематичного виховного заходу.
17. Перевіряти щоденники учнів.
18. Надавати допомогу класному керівникові в роботі з батьками (відвідати учня за місцем проживання, брати участь у підготовці й проведенні батьківських зборів, тощо).
19. Розробити план-конспект виховної справи.
20. Вивчити психологічні особливості конкретного учня, користуючись відповідною програмою дослідження.
21. Підготувати психолого-педагогічну характеристику учня.

Додаток 3 Зразок титульної сторінки педагогічної практики

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
Українсько-угорський навчально-науковий інститут
Кафедра фізико-математичних дисциплін

ЗВІТ

ВИРОБНИЧОЇ (ПЕДАГОГІЧНОЇ) ПРАКТИКИ З ІНФОРМАТИКИ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Студента (ки) 4-го курсу
Предметної спеціальності А4.08 Середня освіта. Фізика та астрономія
ІІІ

Ужгород - 2029

Додаток 4 Приклад конспекту позакласного заходу

Позакласний захід в 8-9 класах з інформатики на тему «День безпечного Інтернету»

Тема: День безпечного Інтернету

Мета: ознайомлення з правилами безпечної роботи в Інтернеті і небезпекою, яка може виникнути під час роботи у мережі; формування навичок правильного реагування на небезпеку мережі; формування культури поведінки в Інтернеті; розвиток інформаційної культури, здатності аналізувати, узагальнювати, робити висновки; виховувати бажання дотримуватися правил особистої безпеки.

Обладнання на наочність: презентація «День безпечного Інтернету», аркуші соціологічного опитування серед учнів школи «Я та Інтернет».

Форма проведення уроку: конференція.

Програма заходу

- I. Вступна бесіда.
- II. Соціологічне дослідження.
- III. Послуги Інтернету.
- IV. Доповідь групи експертів по небезпеці в Інтернеті.
- V. Правила безпечного користування Інтернетом.
- VI. Підсумки конференції.

Хід заходу

I. Вступна бесіда

Вчитель. Сьогодні ми зібралися тут для обговорення наважливого питання. Якого? Гадаю, з наступного питання ви вмиль зрозумієте про що ж йтиме мова. Яке найбільше досягнення ХХ століття? (Варіанти учнівських відповідей). Звичайно ж це Інтернет! Що нас оточує довкола? Люди, запахи, звуки, кольори ... Не перерахувати! Та я все ж назву це одним словом. Нас оточує інформація. У давні часи, щоб отримати якусь інформацію про країну, життєвий статус про її народ та інше, люди використовували листи. А листи відправляли човном, пароплавом. «Доставка» інформації тривала місяць – півроку. Потім стільки ж люди чекали відповіді. З появою літаків на відправку листа і відповіді чекали вже не 2 місяці, а 2 тижні. З появою Інтернету лист відправляється і отримується відповідь через кілька секунд.

Раніше інформацію з будь-якого питання ви могли отримати з підручника, довідкової літератури, лекції вчителя, конспекту уроку. Сьогодні до цього переліку легко можна додати комп'ютер та Інтернет. Це обумовлено тим, що в наш час кожні 72 години кількість інформації збільшується вдвічі. Ви, сучасні діти, народилися і живете у цифровому світі ХХІ століття, тому з раннього віку знайомі з мобільними телефонами, ноутбуками, плеєрами. Використовуючи все це, ви можете перейти від

навчання, в основі якого — інформація, почута з вуст учителя або прочитана в підручнику, до навчання через сприймання інформації з електронних ресурсів, Інтернету, навколишнього середовища тощо. Сьогодні набагато важливішим є вміння самостійно знаходити відповіді на запитання і використовувати їх на практиці.

II. Соціологічне дослідження

В Україні кількість користувачів Інтернету щороку стрімко зростає. Так, 2011 року кількість користувачів мережею Інтернет в Україні досягла майже 14 мільйонів осіб. Це майже третина від усього населення України. А кількість користувачів Інтернету у світі перевищує 2 мільярди осіб. Та у всьому світі саме діти та підлітки є найактивнішими користувачами інформаційно-комунікативних технологій (ІКТ). Діти, як і дорослі, використовують Інтернет з різною метою: щоб поспілкуватися з друзями, пограти в ігри, послухати або записати музику, відео, підготуватися до уроків, знайти та прочитати цікаву інформацію або придбати певні товари. В Інтернеті зібрано інформацію з усього світу. Також у різних країнах і Україні, зокрема, проводять соціологічні дослідження щодо користування Інтернетом, обізнаністю користувачів у перевагах та небезпеках Інтернету. Соціолог нашої школи провів власне соціологічне дослідження серед учнів школи і зробив певні висновки, які тепер хочемо представити вам.

Соціологи представляють результати дослідження.

(Представляється опрацьовані результати опитування проведеного заздалегідь серед учнів 8-9 класів. Результати у вигляді діаграм)

III. Послуги інтернету

У віртуальному просторі ви хочете дізнатися щось цікаве і корисне, розслабитися та абстрагуватися від власних психологічних проблем. Інтернет для вас — можливість цікаво та змістовно провести час. Віртуальний світ дозволяє вам реалізувати цілу низку потреб: спілкування, ігри, розваги, саморозвиток та самореалізація, виховання сміливості, вміння долати перешкоди. Тож які послуги нам надає інтернет нам повідомить Знавець Інтернету _____. Тож послухаємо його.

Повідомлення Знавця інтернету

- веб-браузери: Microsoft Internet Explorer, Mozilla Firefox, Google Chrom, Opera та інші;
- веб-сайти — це набір веб-сторінок, об'єднаних спільною адресою, темою, логічною структурою та оформленням. Наприклад, веб-сайт нашої школи;
- пошукова система Google. В Інтернеті існують мільйони сайтів. Саме за допомогою пошукових систем ми маємо можливість знаходити необхідну нам інформацію — здійснювати навігацію;
- електронна пошта — це комп'ютерна версія звичайної пошти, але можна писати листа одночасно декільком людям, він буде миттєво надісланий, незважаючи на місце проживання адресанта;

- дошки оголошень, які дозволяють розміщувати невелике повідомлення або оголошення на тематичних сайтах чи групах. На відміну від чатів можуть минути години та дні, доки хтось прочитає повідомлення та дасть відповідь;
- інтернет-чати, дозволяють об'єднуватися в групи за інтересами та швидко спілкуватися в режимі реального часу;
- голосові чати, які нагадують спілкування телефоном;
- відео конференції, що дозволяють не лише чути, але й бачити співрозмовника.
- соціальні мережі. Це окремі веб-сайти, що дозволяють створювати власні сторінки, спільноти, розміщувати фото, аудіо- та відеоматеріали, обмінюватися миттєвими повідомленнями та стежити за оновленнями на сторінках друзів.

Вчитель. Про які послуги Інтернету ви вже знали? (Відповіді учнів).

IV. Доповідь групи експертів по небезпеці в інтернеті

Вчитель. Можливостей дуже багато. Згодна за вами. Та не випадково у ваших анкетних листах соціологічного опитування було питання «Чи зустрічав ти коли-небудь загрози, протиправні заклики в мережі інтернет?». Тому що поряд з величезними перевагами Інтернет має свої недоліки і в ньому приховано чимало небезпек. Знання про них дозволить їх уникнути. Безпекою в інтернеті переймаються багато вчених, соціологів, медиків та інших представників ряду професій. Безпека в Інтернеті тепер займає чільне місце серед важливих питань, що потребують розв'язання в багатьох країнах світу. Тому в 2004 році організацією Insafe (Європейська мережа безпечного Інтернету) було започатковано День безпечного Інтернету. Він відзначається у другий вівторок лютого. Українці приєдналися до відзначення цього дня в 2009 році.

А скажіть мені, будь-ласка, що ви знаєте про безпечну поведінку в Інтернеті і які ж небезпеки можуть чекати на недосвідченого користувача Інтернетом. (Відповіді учнів).

У нас сьогодні є запрошені гості – це Група Експертів по небезпеці в Інтернеті та способами їх уникати. Тож вітайте, Експертів.

Перший Експерт

Небезпека 1. Комп'ютерний вірус — це невелика програма, написана програмістом високої кваліфікації, здатна до саморозмноження й виконання різних руйнівних дій. На сьогоднішній день відомо понад 50 тис. комп'ютерних вірусів. Дія вірусів може проявлятися по-різному: від різних візуальних ефектів, що заважають працювати, до повної втрати інформації. Більшість вірусів заражують виконавчі програми, тобто файли з розширенням .EXE та .COM, хоча останнім часом дедалі популярнішими стають віруси, що розповсюджуються через систему електронної пошти. Для захисту від вірусів на комп'ютера потрібно встановлювати потужні антивірусні програми, брандмауери.

Небезпека 2. Нелегальні та шкідливі матеріали, що не відповідають віковим особливостям і негативно впливають на фізичне та психічне здоров'я дітей — це

контент для дорослих, пропагування насилля над дітьми, жорсткої поведінки, шкідливих звичок тощо, онлайн-зваблення дітей.

Небезпека 3. Кібер-хуліганство — термін, який використовують для того, щоб описати інформаційні атаки на людину через Інтернет. На відміну від традиційного хуліганства, якого ви може уникнути, знаходячись удома, стати жертвою кібер-хуліганства можна й у власній оселі на очах у батьків. Кібер-хулігани можуть на інших сайтах розмістити матеріали, що компрометують вас (фото-, відеозйомки тощо) або досить легко встановити з вами контакт у соціальних мережах, форумах і, починаючи з віртуального спілкування та входячи у довіру до вас, запропонувати потоваришувати, а потім поступово переходять до розмов про зустріч у реальному житті та переводять тему спілкування в сексуальну площину.

Другий Експерт

Небезпека 4. Виманювання інформації про дитину та її сім'ю з метою подальшого пограбування або шантажу. За допомогою шпигунських програм злодії збирають інформацію про вас без вашого відома. Більшість соціальних мереж заохочують користувачів надавати якомога більше особистої та конфіденційної інформації (прізвище та ім'я, домашня адреса, номери телефонів, місце навчання, інтереси та нахили). Шахраєві нескладно обрати потенційну жертву! Також треба обережно використовувати паролі своєї електронної пошти та акаунтів у соціальних мережах; не слід називати дівоче прізвище матері — подібна інформація використовується під час оформлення банківських документів як ключові слова. До речі, користувачі викладають подібну інформацію в більшості випадків добровільно, не усвідомлюючи можливих наслідків такої необережності. Іноді підлітки охоче розміщують свої пікантні фотографії, не замислюючись над тим, що опублікована в Інтернеті інформація залишається в мережі назавжди. Інтернет-зловмисники можуть встановити контроль над вашим комп'ютером та використовувати його для розсилання спаму, вірусів та здійснення атак на інші комп'ютери та сервери. Також ви можете отримати листа від начебто «державної установи» або «банку» з вимогою повідомити особисті дані або потрапити до фальшивих інтернет-магазинів.

Небезпека 5. Онлайн-хижаки. Вони встановлюють з вами контакт, виявляють по відношенню до вас увагу та турботу, пропонують подарунки і в такий спосіб намагаються поступово спокусити свою жертву, не шкодуючи для цього ні часу, ні грошей, ні енергії. Вони в курсі найостанніших музичних новинок і все знають про хобі, які найчастіше цікавлять дітей. Вони вислуховують дітей і «співчують» їхнім проблемам. Вони намагаються позбавити комплексів молодих людей, поступово вводячи у свої розмови інтимний контекст або показуючи відверто інтимні матеріали. Деякі «хижаки» працюють швидше, одразу ж втягуючи дітей у розмови на інтимні теми. Цей більш прямолінійний підхід може включати і домагання. Хижаки також можуть спонукати дітей, з якими вони знайомляться в онлайні, до контакту віч-на-віч. Щоб не стати жертвою хижака, поговоріть з людиною вашого оточення, якій ви довіряєте.

Небезпека 6. Інтернет-шахрайство. Часто заманливими слоганами та зображеннями користувачів заманюють пройти певний тест чи дізнатися якусь неймовірно цікаву інформацію. Якщо перейти за запропонованим посиланням можна отримати вірус на комп'ютер. Пройшовши тест, вам запропонують дізнатися його результати надіславши SMS на певний номер. Результат буде сумнівним, а з телефону зникне кругленька сума коштів.

Третій Експерт

Небезпека 7. Спам — це масове розсилання реклами або інформації особам, які не висловлювали бажання їх отримувати. Метою спаму є отримання від вас особистих відомостей, грошей або зараження вашого комп'ютера вірусом. Будьте уважними: не переходьте запропонованими посиланнями, якщо не впевнені, від кого ви їх отримали.

Небезпека 8. SMS-повідомлення. Спам може поширюватися не тільки через Інтернет. Рекламні SMS-ПОВІДОМЛЕННЯ, які надходять на мобільні телефони, особливо неприємні тим, що від них важче захиститися і одержувач іноді повинен платити за кожне повідомлення. Це може бути досить велика сума, особливо якщо абонент використовує роумінг.

Небезпека 9. Недостовірна інформація. Учителі давно помітили, що якість шкільних рефератів протягом останніх років погіршилася: інформація, яка міститься в більшості рефератів, є недостовірною, неповною або застарілою. І це не дивно — адже учні завантажують вже готові реферати з інтернату та роздруковують їх, не замислюючись про зміст.

Небезпека 10. Онлайнове піратство. Це незаконне копіювання і поширення (як для ділових, так і для особистих цілей) матеріалів, захищених авторським правом, - наприклад, музика, фільми, ігри або програми – без дозволу правовласника.

V. Правила безпечного користування Інтернетом

Вчитель. Погодьтеся, перерахований список, лякає. Та що ж робити, аби уникнути цих небезпек? Можливо відмовитися від використання інтернету? Але ж тоді ми позбавимо себе дуже корисного винаходу, що полегшує наше життя. Як же вчинити?

Щоб інтернет був безпечним не один день, а щодня протягом року, щоб ви були впевнені у своїй захищеності від шкідливих програм та інших загроз приватності, я підготувала вам 10 правил безпечного користування Інтернетом.

(Кожному учню роздається пам'ятка «10 правил безпечного користування інтернетом»)

10 правил безпечного користування інтернетом

1. Захистіть свій комп'ютер! Регулярно оновлюйте операційну систему, використовуйте антивірусну програму, використовуйте брандмауер. Створюйте резервні копії важливих файлів. Будьте обережні, завантажуючи файли з Інтернету.

2. Розповідайте батькам та дорослим про нові можливості, знайдені вами під час роботи в Інтернеті. Насолоджуйтеся Інтернетом разом з ними.
3. Зберігайте свої паролі в таємниці. Вони повинні бути простими, але такими, що їх складно вгадати. Дата народження не доречна як пароль.
4. Довіряйте своїй інтуїції. Якщо щось в он-лайні примушує вас нервувати, поговоріть про це з дорослими.
5. Виберіть правильно ім'я користувача й перевірте, щоб воно не відображало жодної особистої інформації про вас.
6. Ніколи не давайте своєї адреси, номера телефону або іншої персональної інформації, включаючи інформацію про те, яку школу ви відвідуєте або де вам подобається гратися чи відпочивати.
7. Поводьтеся чемно і ніколи не ображайте інших. Правил культурної поведінки треба дотримувати не тільки в реальному житті, але й тоді, коли знаходитесь за комп'ютером.
8. Поважайте чужу власність в он-лайні. Створення незаконних копій творів інших людей: музики, відеоігор, програм — це все одно, що крадіжка товару в магазині.
9. Ніколи не зустрічайтеся зі своїми он-лайн-друзями особисто. Вони можуть бути не тими, за кого себе видають.
10. Пам'ятайте: не все, що ви читаєте або бачите в он-лайні, є правдивим. Запитайте в дорослих про те, в чому ви невпевнені.

VI. Підсумки конференції

Вчитель. Інтернет може бути прекрасним і корисним засобом для навчання, відпочинку і спілкування з друзями. Але, як і реальний світ, він теж може бути небезпечним! А оскільки інтернет поступово стає чимось культовим, особливо для вас - молодого покоління, назвати його просто мережею, як переплетення кабелів у банку або установі, означало б відібрати в Інтернету містичну чарівність чогось, що об'єднує незалежно від будь-яких розділень. Та все ж привчайтеся не «проводити час» в Інтернеті, а бути активними користувачами його можливостей.

І на завершення хотілося б сказати словами одного з великих сучасників: «інтернет, він не зближує. Це скупчення самотності. Ми начебто разом, але кожен один. Ілюзія спілкування, ілюзія дружби, ілюзія життя»

Тож поки маєте можливість не проміняйте реальне спілкування з близькими і друзями на віртуал. Колись цього може так не вистачати. І жодна мережа ніколи вам не компенсує цього спілкування.

Тестувальний лист соціологічного дослідження

1. Скільки тобі років? _____
2. Чи є в тебе комп'ютер?
А) Так; Б) ні.
3. Чи є в тебе доступ до мережі Інтернет? (*Мобільний телефон, комп'ютер*)
А) Так; Б) ні.

4. Скільки часу ти проводиш у мережі Інтернет?
 А) Не буваю в мережі;
 Б) менше ніж 1 годину;
 В) 1-2 години;
 Г) більше ніж 2 години.
5. Як ти вважаєш, небезпечний Інтернет чи ні?
 А) Так; Б) ні.
6. Чим займаєшся в Інтернеті?
 А) Навчаюся;
 Б) спілкуюся в соціальних мережах;
 В) скачую програми;
 Г) користуюся e-mail;
 Д) граю в ігри on-line;
 Е) переглядаю ТБ, фільми.
7. Чи маєш свій профіль у якійсь соціальній мережі (*Вконтакте, Однокласник та ін.*)?
 А) Так; Б) ні.
8. Ти викладав свої особисті дані на свій профіль в соціальній мережі? Якщо так, то які саме?
 А) Своє фото;
 Б) свій телефон;
 В) домашню адресу;
9. Чи отримуєш задоволення від роботи в Інтернеті?
 А) Так; Б) ні.
10. Чи зустрічав ти коли-небудь загрози, протиправні заклики в мережі Інтернет?
 А) Так; Б) ні.
11. Від кого ти дізнаєшся про безпечне поведження в Інтернеті?
 А) Від батьків;
 Б) від учителів;
 В) від своїх однолітків, друзів;
12. Як батьки ставляться до твоєї роботи в мережі Інтернет?
 А) Дозволяють вільно;
 Б) встановлюють часовий режим;
 В) дозволяють заходити у своїй присутності;
 Г) забороняють користуватися;
 Д) не знають про те, що я виходжу в Інтернет.

Таблиця відповідей

Питання												
Варіант відповіді	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

А												
Б												
В												
Г												
Д												

Список використаної літератури

1. Посібник «Виховання культури користувача Інтернету. Безпека у всесвітній мережі» : навчально-методичний посібник / А. Б. Кочарян, Н. І. Гущина. — Київ, 2011.
2. В.В. Шпітко. «День безпечного Інтернету». Науково-методичний журнал «Інформатика в школі», - № 1 (49), - січень 2013 р.
3. Інтернет-ресурс «Телекритика».
4. Сайт «Он-ляндія». www.onlandia.ua.

За матеріалами:

<https://prokopethv.jimdofree.com/%D1%96%D0%BD%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0/%D0%BF%D0%BE%D0%B7%D0%B0%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D1%81%D0%BD%D1%96-%D0%B7%D0%B0%D1%85%D0%BE%D0%B4%D0%B8-%D0%B7-%D1%96%D0%BD%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B8/>

Додаток 5 Зразок написання психолого-педагогічної характеристики учнівського колективу.

Психолого-педагогічна характеристика учнівського колективу.

Орієнтовна схема вивчення і написання характеристики включає:

1. Загальні відомості про клас (групу): кількість учнів (із них хлопців і дівчат), віковий склад, чи були з'єднання з іншими класами, зміна класних керівників тощо.

2. Зміст і характер діяльності:

а) *навчання*: загальна характеристика успішності й дисципліни: нагляд, контроль за оцінками окремих учнів, вимоги класного керівника до учнів, активу і всього класу, взаємодопомога, її форми і організація, дисципліна учнів класу на уроках та при виконанні домашніх завдань, негативні моменти в навчальній роботі (шпаргалки, підказки, списування);

б) *життя поза навчальними заняттями*: зацікавленість сучасними проблемами розвитку українського суспільства, політичних подій, розвитку держави, музики, мистецтва, літератури, спорту, колекціонування тощо; виявлення цих інтересів у класі (читацькі конференції, відвідування театру, кіно, обговорення побаченого, походи, екскурсії, тощо), участь класу в суспільному житті;

в) *інші види діяльності* (типові ігри, праця, художня самодіяльність, образотворче мистецтво, спорт тощо); зв'язок з іншими класами (групами), організація, форма його вираження; вплив на клас батьківського активу.

3. Керівництво класом (групою) і його організація:

а) актив класу (групи): староста і його робота, організаторські здібності, турбота про окремих учнів, ставлення до громадської думки, особливості стосунків між учнями;

б) наявність у класі (групі) неформальних лідерів, їх особливості та засоби впливу на клас, ставлення до них активу, наявність «відкинутих», причини відчуженості та можливі шляхи зміни ставлення до них однокласників (одногрупників);

в) система ставлень всередині класу, ступінь їх міцності, орієнтацій на єдність класу, вияв взаємної вимогливості, чуйності, дружньої турботи, взаємодопомоги, гуманізму, поваги, милосердя; наявність або відсутність групувань, їх внутрішня основа і міра зацікавленості у спільних справах класу (групи), критика і самокритика; особливості стосунків між хлопчиками і дівчатками, прояви приятелювання і дружби між окремими учнями, внутрішня основа цих стосунків, емоційне задоволення чи незадоволення від них учнями класу (групи).

4. Особливості роботи класного керівника і його вплив на клас (групу): організаторські здібності, знання психології школярів, їх інтересів, загальний стиль керівництва тощо; ставлення класу до класного керівника, його авторитет серед учнів.

5. Рівень розвитку класу(групи): спрямованість, організаційна, вольова, інтелектуальна та емоційна єдність, підготовленість до спільної діяльності тощо.
6. Аналіз конкретних прикладів впливу класу на особистість того чи іншого учня і особистості на клас (групу).
7. Визначення основних недоліків в організації життя класу і конфліктів між його членами, шляхи їх подолання; характер загального емоційного клімату в класі: бадьорий, життєрадісний, інертний, напружено-нервовий тощо.
8. Загальні висновки про рівень розвитку класу (групи). Шляхи подолання виявлених недоліків.
9. Рекомендації щодо поліпшення роботи з колективом, створення сприятливого психологічного мікроклімату для кожного учня.